

Logistické zabezpečení přepravy vedlejších živočišných produktů

Hana Cupalová

Bakalářská práce
2011

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana CUPALOVÁ**
Osobní číslo: **L08963**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Logistika a management**

Téma práce: **Logistické zabezpečení přepravy vedlejších živočišných produktů**

Zásady pro vypracování:

1. Posouzení současného stavu logistického zabezpečení přeprav vedlejších živočišných produktů.
2. Posouzení rizik, které ohrožují kvalitu a bezpečnost logistického zabezpečení přeprav vedlejších živočišných produktů.
3. Minimalizace rizik ohrožujících kvalitu, bezpečnost a rychlost přepravy vedlejších živočišných produktů.
4. Návrhy na zkvalitnění logistického zabezpečení přepravy vedlejších živočišných produktů.
5. Řešení přeprav vedlejších živočišných produktů s využitím logistiky.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] CEMPÍREK, V., KAMPF, R., ŠIROKÝ, J.: Logistické a přepravní technologie. Pardubice: Institut Jana Pernera, o.p.s, 2009, ISBN 978-80-86530-57-4

[2] KOŠÍK, O. a kol. Asanace a využití uhynulých zvířat a nepoživatelných živočišných látek. Praha: SZN,1964

[3] FORMÁNEK, J. Logistika při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty. Dostupné na: http://www.vetascb.cz/LOGISTIKA_PRI_NAKLADANI_S_VEDLEJSIMI_ZIVOCISNYMI_PRODUKTY.doc

[4] Nařízení(ES) č. 1774/2002 Evropského parlamentu a rady z 3.října 2002

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D.

Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce:

30. listopadu 2010

Termín odevzdání bakalářské práce:

6. května 2011

V Uherském Hradišti dne 2. února 2011

Ing. Romana Bartošiková, Ph.D.
pověřená děkanka

Mgr. Danuše Ulčíková
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka;
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 14. 1. 2011.

.....*Cupalova*!
podpis studenta/ky

ABSTRAKT

Práce je zaměřena na logistické zabezpečení přeprav vedlejších živočišných produktů, které jsou produkovány podniky zpracovávající potraviny s důrazem na maso a masné výrobky. Práce je rozdělena na dvě části a to na část teoretickou a praktickou. Teoretická část je věnována posouzení právních norem České republiky a Evropské unie.

V praktické části je řešeno posouzení místa a úloh orgánů státní správy a asanačních podniků, dále obsahem práce je posouzení zabezpečení vedlejších živočišných produktů od jejich získání a následné identifikaci kategorie, přes sběr dle jednotlivých kategorií, svoz a následné zaevidování a bezpečné zlikvidování v asanačním podniku včetně návrhů na minimalizaci rizik ohrožení života a zdraví osob.

Klíčová slova: asanace, bezpečnost, doprava, havárie, logistika, rizika, sběr, svoz, vedlejší živočišné produkty

ABSTRACT

The work is intent to the subordinate nature products, which are producing by firms, which working with food – especially meat and meat products. The work is divided to the two parts, to the parts theoretical and practical. The theoretical part are devote to the standards of law of Czech Republic and European Union.

The practical part is assessing the place and role of authority of administration and Sanitation Company. Further the work assessing the secure of subordinate nature products of theirs obtain, identification to the categories, through the collect by categories, transport, registration and safe liquidation at the sanitation company, including the proposes to minimization of risk and threat a people and environment.

Keywords: sanitation, safety, transport, accident, logistics, risk, collection, subordinates nature products

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce doc. Ing. Miroslavu Tomkovi, Ph.D. za trpělivost, rady a pomoc při tvorbě této práce.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POSOUZENÍ PRÁVNÍCH NOREM POJEDNÁVAJÍCÍCH O PŘEPRAVĚ VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	12
1.1 PRÁVNÍ NORMY EVROPSKÉ UNIE	12
1.2 PRÁVNÍ NORMY ČESKÉ REPUBLIKY	13
2 KATEGORIZACE VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	14
2.1 MATERIÁL 1. KATEGORIE	14
2.2 MATERIÁL 2. KATEGORIE	15
2.3 MATERIÁL 3. KATEGORIE	16
2.4 DALŠÍ MOŽNOSTI TRÍDĚNÍ VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	18
II PRAKTICKÁ ČÁST	19
3 POSOUZENÍ MÍSTA A ÚLOH ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY A ASANAČNÍCH PODNIKŮ PŘI LIKVIDACI VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	20
3.1 MÍSTO A ÚLOHA ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY PŘI ŘEŠENÍ ÚLOH SOUVISEJÍCÍCH S LIKVIDACÍ VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	20
3.2 MÍSTO A ÚLOHA ASANAČNÍCH PODNIKŮ PŘI ZABEZPEČENÍ LIKVIDACE VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	21
4 POSOUZENÍ POSTUPU PŘI NAKLÁDÁNÍ S VEDLEJŠÍMI ŽIVOČIŠNÝMI PRODUKTY	23
4.1 SMLUVNÍ VZTAH MEZI ASANAČNÍM PODNIKEM A PODNIKEM PRODUKUJÍCÍM VEDLEJŠÍ ŽIVOČIŠNÉ PRODUKTY	23
4.2 IDENTIFIKACE VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	24
4.3 SBĚR VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	25
4.4 SVOZ VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ.....	26
4.5 PŘÍJEM A EVIDENCE VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ V ASANAČNÍM PODNIKU	28
4.6 POSTUP PŘI NAKLÁDÁNÍ S VEDLEJŠÍMI ŽIVOČIŠNÝMI PRODUKTY NA JATKÁCH MLADĚJOVICE	29
4.6.1 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 1. kategorie	29
4.6.2 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 2. kategorie	30
4.6.3 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 3. kategorie	31
5 POSOUZENÍ RIZIK, KTERÉ OHROŽUJÍ KVALITU A BEZPEČNOST LOGISTICKÉHO ZABEZPEČENÍ PŘEPRAVY VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	33

5.1	KLASIFIKACE RIZIK OHROŽUJÍCÍ KVALITU A BEZPEČNOST ZABEZPEČENÍ PŘEPRAVY VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	33
5.2	TECHNOLOGIE PŘEPRAVY VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	34
5.3	ZÁSADY CHOVÁNÍ PŘI HAVÁRII VOZIDLA PŘEPRAVUJÍCÍ VEDLEJŠÍ ŽIVOČIŠNÉ PRODUKTY	35
5.4	NÁVRH NA ZKVALITNĚNÍ LOGISTICKÉHO ZABEZPEČENÍ PŘEPRAVY VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	37
5.4.1	Osvědčení o schválení vozidla pro daný druh dopravy.....	39
5.4.2	Osvědčení o školení osádky vozidla	40
ZÁVĚR		42
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		44
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		45
SEZNAM OBRÁZKŮ		46
SEZNAM TABULEK.....		47
SEZNAM PŘÍLOH.....		48

ÚVOD

Drtivá většina populace konzumuje maso, či masné výrobky. Všichni víme o přísných kontrolách zabezpečující, aby tyto výrobky byly správně zpracovány, než se dostanou na pult obchodu. Ve své práci popisuji druhou stranu tohoto procesu a to, zabezpečení produktů, které již dále nemohou být zpracovávány. Je to z důvodu, že u těchto produktů je riziko nebezpečnosti nebo jde pouze o obchodní důvody. Rostoucí nárůst vedlejších živočišných produktů vede i k nárůstu jejich přeprav od jejich producentů do asanačních podniků, kde jsou tyto produkty předepsaným způsobem zpracovány nebo zlikvidovány.

Bakalářskou práci jsem rozdělila do teoretické a praktické části. Kdy teoretická část je tvořena zejména právními normami České republiky (ČR), kde se k problematice vedlejších živočišných produktů (VŽP) vyjadřuje tzv. Veterinární zákon. Ovšem hlavní roli hrají právní normy Evropské Unie konkrétně nařízení Evropského parlamentu a RADY (ES) číslo 1069. Toto nařízení v první řadě klasifikuje vedlejší živočišné materiály do tří kategorií, podle nebezpečnosti pro lidi, zvířata a životní prostředí.

I když se teoretická část může zdát poněkud krátká a tvořena pouze právním rámcem, je to tím, že právo má zdaleka zásadní postavení, definuje veškeré požadavky na získávání VŽP, jejich identifikaci, sběr, přechodné skladování, až po jejich odvoz asanačním podnikem až po zlikvidování.

Praktická část se věnuje již podrobným postupům, při zacházení s VŽP v praxi. V úvodu se věnuje státním orgánům a asanačním podnikům. Státní orgány hrají významnou roli, zejména jako kontrolní orgán v logistickém zabezpečení vedlejších živočišných produktů. Naopak asanační podniky, jsou významné z důvodu, že zabezpečují veškerou dopravu z podniku produkujícího vedlejší živočišné produkty až po zpracování těchto produktů.

Dále je má bakalářská práce věnována popisu procesu od vytvoření smluvního vztahu mezi podnikem produkujícím VŽP a asanačním podnikem. V mém případě vedlejší živočišné produkty jsou zpracovávány jak asanačním podnikem, tak i podnikem, který je specializován na zpracování tukových tkání živočišného původu. Dále proces zabezpečení přepravy VŽP pokračuje přes identifikaci vedlejších živočišných produktů do specifických kategorií, a jejich následný sběr. Po sběru VŽP se dále postupuje již dle jednotlivých kategorií. Pro každou kategorii, je odlišné přechodné skladování a míra rizika. Svoz každého materiálu probíhá odděleně, ve většině případů vlastním vozovým

parkem asanačních podniků. Po svožení VŽP do asanačních podniků následuje příjem vedlejších živočišných produktů a zaevidování obchodních dokladů.

V neposlední řadě jsem věnovala část bakalářské práce posouzení rizik, které ohrožují kvalitu a bezpečnost logistického zabezpečení vedlejších živočišných produktů. K tomu, aby byla zabezpečena bezpečnost přepravy vedlejších živočišných produktů je třeba, aby ze strany dopravců byla věnovaná mimořádná pozornost jejímu logistickému zabezpečení včetně faktorů, které ji mohou ohrozit. Dále je nutné věnovat pozornost technologii přepravy a dodržovat zásady pro manipulaci a nakládání s VŽP a zásady chování při havárii vozidla přepravující vedlejší živočišné produkty.

Závěrem mé práce jsem učinila SWOT analýzu podniků zabezpečující přepravu vedlejších živočišných produktů k rizikům. Na základě výsledků této analýzy jsem učinila návrh na minimalizaci rizik, které ohrožují kvalitu bezpečnost a rychlost přepravy vedlejších živočišných produktů.

Cílem mé práce je posouzení současného stavu logistického zabezpečení přepravy VŽP a posouzení rizik, které ohrožují kvalitu a bezpečnost logistického zabezpečení jejich přepravy. K těmto posouzením jsem využila metodu syntézy, kdy jsem zkoumala, zda podniky postupují skutečně dle platných zákonů a zároveň co nejbezpečněji a ohleduplně k lidem, zvířatům a životnímu prostředí. Dále jsem použila metodu analýzy, kdy na základě výsledků SWOT analýzy podniků zabezpečující přepravu VŽP k rizikům, učiním návrh na minimalizaci rizik, které ohrožují kvalitu bezpečnost a rychlost přepravy VŽP.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POSOUZENÍ PRÁVNÍCH NOREM POJEDNÁVAJÍCÍCH O PŘEPRAVĚ VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ

Problematiku vedlejších živočišných produktů (dále VŽP) legislativně ošetřují právní normy ČR, tak právní normy Evropské unie (EU), které se vzájemně doplňují.

Likvidace VŽP a jejich využití v rámci ČR je právně vymezena nejrůznějšími zákony, nařízeními a vyhláškami. Jako příklad můžeme uvést vyhláška 295/2003 Sb o konfiskátech živočišného původu, jejich neškodném odstraňování a dalším zpracování nebo číslo 182/2008 Sb o veterinární péči. V rámci EU je likvidace tohoto materiálu řešena směrnicí EU číslo 1774/2002 Evropského parlamentu a Rady. Tato směrnice platí od 3. 10. 2002 a slouží jako nástroj pro vyloučení mrtvých zvířat a nežádoucího materiálu z potravního řetězce a pro bezpečné zpracování a likvidaci. Nově tak tuto směrnicí od března 2011 rozšiřuje nařízení Evropského parlamentu a RADY (ES) číslo 1069/2011 [2]

1.1 Právní normy Evropské unie

Se vstupem do Evropské unie pro ČR začala platit v plné šíři nařízení Evropského parlamentu a RADY(ES) č. 1774/2002, kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se VŽP, které nejsou určeny k lidské spotřebě. Nařízení v první řadě definuje pojem vedlejší živočišné produkty a to v mnohem širším pojetí než je pojem znám v české legislativě (tzv. konfiskáty živočišného původu).

Vedlejší živočišné produkty jsou zařazeny do tří kategorií podle nebezpečnosti, 1., 2. a 3. Vedlejší živočišné produkty všech tří kategorií musí být těženy, uchovávány, dopravovány a zpracovávány zcela odděleně a to pouze ve schválených provozech s určením povolené kategorie a určením zpracovatelské metody. Dosud používaný pojem kafilerie je nahrazen pojmem zpracovatelský závod materiálu 1., 2. a 3. kategorie.

Po vstupu do EU se v ČR sběr, označování přeprava a zpracování VŽP velmi zkomplikovalo. Zabezpečení VŽP je mnohem náročnější na logistiku, evidenci těchto produktů a jejich kontrolu. A proto je nutné věnovat větší pozornost celému toku VŽP od jeho vzniku až do konečného užití s dodržением opatření, která se stahují na životní prostředí, zajištění dobré nálezové situace a zabránění nepovoleným, ilegálním a riskantním metodám nakládání s VŽP. [1]

Nově bylo v roce 2009 vydáno nařízení Evropského parlamentu a RADY (ES) číslo 1069, které vstoupilo v účinnost 4. března 2011 a nahradilo nařízení číslo 1774/2002. Toto nové nařízení připouští využívání živočišných mouček vyrobených z materiálů 3. kategorie ke krmným účelům u hospodářských zvířat za podmínky nezkrmování proteinu pocházejícího ze stejného živočišného druhu.

1.2 Právní normy České republiky

V ČR se k problematice vedlejších živočišných produktů vyjadřuje tzv. veterinární zákon, který vstoupil v platnost dne 30. července 1999. Vyšel ve Sbírce zákonů zákon číslo 166 o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů. Nahrazuje dosud platnou právní úpravu na jednom z rozhodujících úseků ochrany zdraví zvířat a lidí i ochrany životního prostředí. Z tohoto pohledu představuje též další krok k završení transformačních procesů v této oblasti společenských vztahů a harmonizaci našeho právního řádu s právem ES.

Veterinární zákon upravuje komplexně a přehledně právní vztahy, které vznikají v souvislosti s uplatňováním zásad, podmínek a požadavků veterinární péče ve všech rozhodujících oblastech - tj. zdraví zvířat a jeho ochrana, zdravotní nezávadnost živočišných produktů, dovoz, vývoz a tranzit zvířat, živočišných produktů a krmiv, veterinární asanace. Cílem veterinární péče je v konečném efektu ochrana zdraví lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka a před nemocemi z potravin.

Vedlejšími živočišnými produkty se blíže zabývá vyhláška číslo 295/2003 Sb. ze dne 3. září 2003 o konfiskátech živočišného původu, jejich neškodném odstraňování a dalším zpracovávání. Tato vyhláška upravuje, které VŽP jsou vysokorizikové a které jsou nízkorizikové, které vysokorizikové VŽP se považují za specifikovaný rizikový materiál. Dále stanovuje veterinární požadavky na přepravu a neškodné odstraňování a další zpracování VŽP s cílem zničení patogenů, které by v nich mohly být přítomny.

2 KATEGORIZACE VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ

Vedlejší živočišné produkty se ihned identifikují a zařazují do specifických kategorií. Ty odpovídají míře rizika jak pro člověka, tak i míře rizika pro zvířata v případě, že tyto VŽP budou dále používány jako složka potravy zvířat.

Kategorizované vedlejší živočišné produkty podléhají pravidlům, která každá ze 3 kategorií nastavuje. Proto každý produkt vedlejšího živočišného původu může spadat pouze do jedné kategorie. Dále nesmí žádný produkt z kategorie vymizet, může se pouze změnit jeho kategorizace, čímž se zmírní nebo zvětší riziko pro člověka nebo zvířata. [7,8]

2.1 Materiál 1. kategorie

Materiál 1. kategorie obsahuje VŽP, dle následujícího popisu anebo jiný materiál, který by mohl tento materiál VŽP obsahovat. Je označován jako specifický rizikový materiál (SRM). Je zakázáno krmení dobytka pomocí těchto surovin a zakázán import a export takového materiálu do a ze zemí EU. Materiál 1. kategorie obsahuje:

- veškeré části těl, včetně kůží:
  - zvířata usmrcená v rámci opatření k eradikaci přenosné nemoci šílených krav. Stejně tak i zvířata podezřelá z nákazy přenosné nemoci šílených krav nebo zvířata u nichž byla úředně tato nákaza potvrzena;
  - jiná zvířata, která nejsou hospodářská a ani volně žijící zvířata. Patří sem např. zvířata ze zoologických zahrad nebo cirkusu, zvířata v zájmovém chovu (psi, kočky) nebo pokusná zvířata;
  - volně žijící zvířata, která jsou podezřelá z nákazy nemoci, která je přenositelná na lidi či zvířata;
- specifikovaný rizikový materiál. V případě, že tento materiál nebyl odstraněn při likvidaci, spadají sem i celá těla mrtvých zvířat, která jsou kontaminována tímto specifikovaným rizikovým materiálem;
- vedlejší produkty živočišného původu, které byla podrobena nezákonnému ošetření,
- vedlejší produkty živočišného původu, která obsahují obtížně rozložitelné látky (více či méně jsou jedovaté) jiných látek a látek znečišťující životní prostředí.

Materiál 1. kategorie musí být sbírán, přepravován a označen dle zákona bez neodůvodněného prodlení. Z důvodu neškodného odstranění a použití materiálu 1. kategorie se materiál:

- zneškodní přímo jako odpad spálením:
  - přímo, bez předchozího zpracování,
  - po zpracování, tlakovou sterilizací (úpravu může požadovat příslušný orgán a úpravy mohou probíhat až po trvalém označení kategorie),
- zpracování ve schváleném zpracovatelském zařízení s využitím kterékoli zpracovatelské metody,
- použití po zpracování (nebo i bez něj) jako palivo pro spalování a energetické účely.

Přechodná manipulace nebo uskladnění materiálu 1. kategorie smí probíhat pouze ve schválených zařízeních, která jsou příslušným orgánem schválena. V případě materiálu 1. kategorie musí zařízení vykonávat tyto činnosti:

- manipulace s vedlejšími živočišnými produkty po jejich sběru (např.: třídění, dělení, mrazení, skladování),
- vzniklé produkty je nezbytně likvidovat přímým spalováním a to při dostatečně vysoké teplotě (cca 1000 C°) a při dostatečném množství kyslíku tak, aby došlo ke zničení všech nežádoucích patogenů. [7,8]

2.2 Materiál 2. kategorie

Materiál 2. kategorie se vztahuje na níže popsané VŽP, nebo na materiál, který tyto vedlejší živočišné produkty obsahuje. Materiál této kategorie nesmí být samostatně uveden na trh a nesmí být exportován nebo importován do zemí EU. Materiál 2. kategorie obsahuje:

- hnůj nebo obsahy trávicího traktu zvířat,
- vedlejší produkty živočišného původu, sesbíraný z odpadních vod (např. odpad z odtoků),
- produkty živočišného původu obsahující rezidua veterinárních léčiv a znečišťujících látek,
- uhynulá hospodářská zvířata,

- produkty živočišného původu, které obsahují cizí tělesa a jsou tak prohlášeny za nevhodné k lidské spotřebě,
- materiál, který nemůže být identifikován jako materiál 1. kategorie, ale ani jako materiál 3. kategorie (zvířata usmrcena za účelem utlumení nákazy, zvířata, která uhynula jinak než porážkou, embrya a sperma, které nejsou určeny k chovatelským účelům, plody zvířat).

Materiál 2. kategorie musí být sbírán, označen, uskladněn a přepravován bez nepřiměřeného prodlení. Z důvodu neškodného odstranění a použití materiálu 2. kategorie musí materiál být:

- zneškodněn jako odpad spálením ve spalovnách:
  - přímo, bez předchozího zpracování
  - po zpracování, tlakovou sterilizací (tuto úpravu může požadovat příslušný orgán),
- zpracován ve zpracovatelských zařízeních (výroba organických hnojiv, půdní přípravky, výroba bioplynu), následné výrobky z tohoto VŽP musí vždy být označeny, jako materiál, který tyto produkty obsahuje,
- v případě celých těl volně žijících zvířat nebo jejich části, kdy zvířata nejsou podezřelá z infekce nebo nemoci, která je přenosná na člověka, je možné tyto zvířata použít k produkci loveckých trofejí. [7,8]

2.3 Materiál 3. kategorie

Mezi materiál 3. kategorie patří následně popsané VŽP nebo jakýkoli jiný materiál, který tyto vedlejší živočišné produkty obsahuje. Tento materiál můžeme označit za nejméně rizikový (zvířata byly označeny veterinářem za zdravá). Přechodná manipulace a přechodné skladování materiál 3. kategorie smí probíhat pouze v zařízeních, která jsou pro tento účel schválena. Materiál 3. kategorie obsahuje:

- části poražených zvířat, která by dle právních předpisů mohla být požitelná, ale z obchodních důvodů nejsou určeny pro lidskou spotřebu,
- jatečně upravená těla a jejich části a vedlejší živočišné produkty z drůbeže a zajícovců poražených na farmě (nejsou vhodné k lidské spotřebě a zároveň u nich

nevykazují žádné příznaky nemoci přenositelné na člověka nebo zvířata - hlavy drůbeže, kůže, rohy, končetiny, štětiny či peří),

- krev získaná ze zvířat, která po veterinárním vyšetření nevykazovala příznaky nemoci přenosné na člověka nebo zvířata,
- vedlejší produkty živočišného původu, které vznikly při výrobě produktů určených k lidské spotřebě,
- produkty živočišného původu nebo i potraviny, které obsahují VŽP, které z obchodních důvodů nebo z důvodu zmetkové potraviny, výrobních vad, vadami balení nebo jinými vadami sice nevzniká riziko pro zdraví lidí či zvířat, ale nejsou již vhodné k prodeji,
- syrové mléko zvířat, které nevykazuje příznaky nemoci přenosnou na lidi nebo zvířata,
- vedlejší produkty z umělých líhní, skořápky a produkty z porušených vajec a vše pocházející ze zvířat, u kterých se neprokázaly klinické příznaky nemocí přenosných na lidi nebo zvířata.

Materiál 3. kategorie musí být sbírán, přepravován a označen bez nepřiměřeného prodlení a z důvodu neškodného odstranění a použití kategorie 3, musí materiál být:

- neškodně odstraněn jako odpad spálením bez předchozího zpracování nebo s předchozím zpracováním,
- zpracován ve zpracovatelském zařízení, který je schválen jako zpracovatelské zařízení na materiál 3. kategorie,
- přeměněn v technickém zařízení, který je schválen jako zařízení na výrobu krmiv pro zvířata v zájmovém chovu nebo technických zařízeních (a tyto produkty dále využity jako suroviny v těchto zařízeních na výrobu krmiva pro zvířata v zájmovém chovu nebo technických zařízeních),
- přeměněn v zařízení na výrobu bioplynu nebo kompostování,
- po zpracování neškodně odstraněn na skládce,
- použije se jako palivo pro spalování pro energetické účely. [7,8]

2.4 Další možnosti třídění vedlejších živočišných produktů

Třídění na materiál 1., 2. a 3. kategorie nám výslovně určují právní normy EU, v podnicích se může dále vyskytovat jiné rozdělení VŽP

Další možnosti třídění vedlejších živočišných odpadů je jejich rozdělení podle skupenství:

- pevně odpady (vnitřnosti jednotlivých zvířat, kosti, šlachy, kůže, rohy, kopyta, paznehty, ocasy, čumáky, uši a jiné),
- kapalné odpady, zde se jedná především o krev poražených zvířat. [2]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 POSOUZENÍ MÍSTA A ÚLOH ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY A ASANAČNÍCH PODNIKŮ PŘI LIKVIDACI VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ

Významnou úlohou při manipulaci včetně VŽP sehraávají orgány státní správy a dále firmy respektive společnosti, které jednak produkují vedlejší živočišné produkty a na druhé straně firmy, které zabezpečují jejich přepravu do asanačních podniků.

3.1 Místo a úloha orgánů státní správy při řešení úloh souvisejících s likvidací vedlejších živočišných produktů

Problematikou přepravy vedlejších živočišných produktů se zabývají následující příslušné úřady, které spadají pod ministerstvo zemědělství.

Krajská veterinární správa přijímá žádosti o registraci dopravce a podniku, který manipuluje s vedlejšími živočišnými produkty. A přijímá i jejich oznámení o ukončení této podnikatelské činnosti. Dále registruje osoby, které se podílí na obchodování se zvířaty a VŽP. Přijímá hlášení od provozovatelů jatek o dodávkách jatečných zvířat a od příjemců zvířat a VŽP ze zemí EU a přijímá i nesrovnalosti a pochybení při tomto příjmu. Dává povolení a schvaluje provozní řády pro podniky, kde je vykonávání veterinární asanační činnosti. Dále dává souhlas pro zařízení a místa k odstraňování VŽP a o přemístění těchto VŽP do jiného asanačního podniku.

Odbory zemědělské agentury a pozemkové úřady Ministerstva zemědělství ČR archivují dokumenty se schválenými i neschválenými žádostmi a provádí některé kontroly místní šetření.

Vstupem ČR do EU padly pozemní hranice nejen pro pohyb osob, ale i pro přepravu zvířat nebo živočišných produktů. Z uvedeného důvodu došlo k výrazné redukci **pohraničních veterinárních stanic**. Pro veterinární kontrolu tak zbyla pouze hranice vzdušná, kterou zajišťuje Pohraniční veterinární stanice Praha-Ruzyně, která provádí pohraniční veterinární kontrolu zvířat a živočišných produktů dovážených ze zemí mimo EU a dává vyrozumění o těchto kontrolách.

Ministerstvo zemědělství ČR přijímá žádosti a povolení o výrobě a dovozu krmiv pro výzkumné účely [11]

3.2 Místo a úloha asanačních podniků při zabezpečení likvidace vedlejších živočišných produktů

Likvidací a využití VŽP jsou pověřeny na území ČR asanační podniky, které tvoří otevřený systém ve formě samostatných zpracovatelských jednotek a které jsou situovány do mimopotravinařských závodů. Jeho výhodou je možnost zužitkování i surovin vysoce infekčního charakteru. Asanační podniky plní důležitou a nezastupitelnou úlohu v zemědělsko potravinářském komplexu péči o hygienicky nezávadné prostředí. Zajišťuje tak očistu celého území státu od možných zdrojů nákaz zvířat i lidí, zdrojů zápachu, líhnišť hmyzu a možného ohrožení povrchových i podzemních vod v osídleném území.

Posláním veterinární asanace je zabezpečení hygienicky nezávadného prostředí formou odstraňování VŽP z míst jejich vzniku. Tímto způsobem je eliminována možnost vzniku ohnisek a dalšího šíření chorob lidí a zvířat. Veškeré VŽP, shromažďované v asanačních podnicích, jsou ve smyslu příslušných legislativních ustanovení a pod odborným dohledem zužitkovány technologií, která musí zajišťovat jak zdravotní nezávadnost, tak i biologickou hodnotu finálních produktů. Zaevidovaný asanační podnik podléhá i kontrolám, které provádí příslušný orgán. Četnost těchto kontrol závisí velikosti zařízení a vyhodnocení rizika. [3]

Podnik produkující VŽP má ještě před expedicí VŽP za povinnost veškerý expedovaný odpad třídit, evidovat jeho množství a sbírat jej do označených plastových kontejnerů. Ty jsou převáženy do asanačních podniků, které následně zkontrolují hmotnost, zaevidují dodávku a tu dále zpracují. Přebírání a kontrolu dodávky dozoruje technický dozor podniku, veterinární lékař podniku a státní veterinární dozor. [3]

Asanační podniky zajišťují asanaci VŽP v určeném regionu. Na této regionální úrovni se provádí:

- velký svoz:
  - prostřednictvím ramenových nakladačů, vleků, atd.,
  - menších surovin speciálními kafilerními vozidly s těsnou kovovou konstrukcí (kvůli úniku tekutin a jejich dalšímu působení na životní prostředí),

- terénní asanace.

Obrázek 1 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty od producenta do asanačního podniku [Zdroj: vlastní]

V případě SRM je svoz prováděn odděleně.

V současné době provádějí veterinární asanační činnost v ČR tyto podniky:

- VAPO, spol. s r.o. – Podbořany,
- SAP Mimoň spol. s r.o. – Mimoň,
- VETAS České Budějovice s.r.o.,
- ASAVET a.s. – Biřkov,
- A S A P s.r.o. – Věž,
- R E C, spol. s r.o. – Mankovice,
- MAT, spol. s r.o. – Otrokovice,
- AGRIS spol. s r.o. – Medlov,
- A S A N A C E spol. s r.o. – Žichlínek.

Při zpracování VŽP v každém asanačním podniku jsou používány stroje a schválené, státem kontrolované výrobní postupy. Asanační podnik provede sterilizaci VŽP a zpracování na neškodné produkty obsahující cenné přírodní zdroje proteinů, minerálů a energie, které mohou nalézt další využití v jiných odvětvích.

Po zpracování VŽP můžeme dále získat masokostní moučku nebo kafilerní tuk. [2]

4 POSOUZENÍ POSTUPU PŘI NAKLÁDÁNÍ S VEDLEJŠÍMI ŽIVOČIŠNÝMI PRODUKTY

Při zabezpečování bezpečného odstranění VŽP z podniku mají provozovatelé i asanační podniky určité povinnosti, které jim jsou ukládány českými nebo evropskými právními normami. Ale zároveň mají podniky produkující VŽP a asanační podniky místo pro vlastní přístup a použití osobitého přístupu k bezpečnému přepravení VŽP do asanačního podniku a následného zpracování.

4.1 Smluvní vztah mezi asanačním podnikem a podnikem produkujícím vedlejší živočišné produkty

Asanační podnik je podle zákona číslo 166/1999 Sb (veterinární zákon) a prováděcích předpisů povinen v určeném obvodu zajistit svoz a sběr VŽP. Protože u některých producentů je výskyt VŽP pravidelný, uzavírá s největšími pravidelnými producenty smlouvy o způsobu třídění, svozu a ceně svozu. Ve smlouvě je také stanoveno o přepravu jaké kategorie se bude jednat. Většinou se ale smlouvy uzavírají na odvoz materiálu 1. kategorie (specifický rizikový materiál), tak je smlouva automaticky platná i pro materiál 1. a 2. kategorie. Ostatním menším pravidelným producentům poskytuje služby beze smlouvy ve sjednaných termínech za úhradu podle ceníku. Producenti VŽP, u kterých je výskyt nepravidelný, nahlašují potřebu odvozu na dispečink asanace, který funguje obvyklou pracovní dobu (8 hodin).

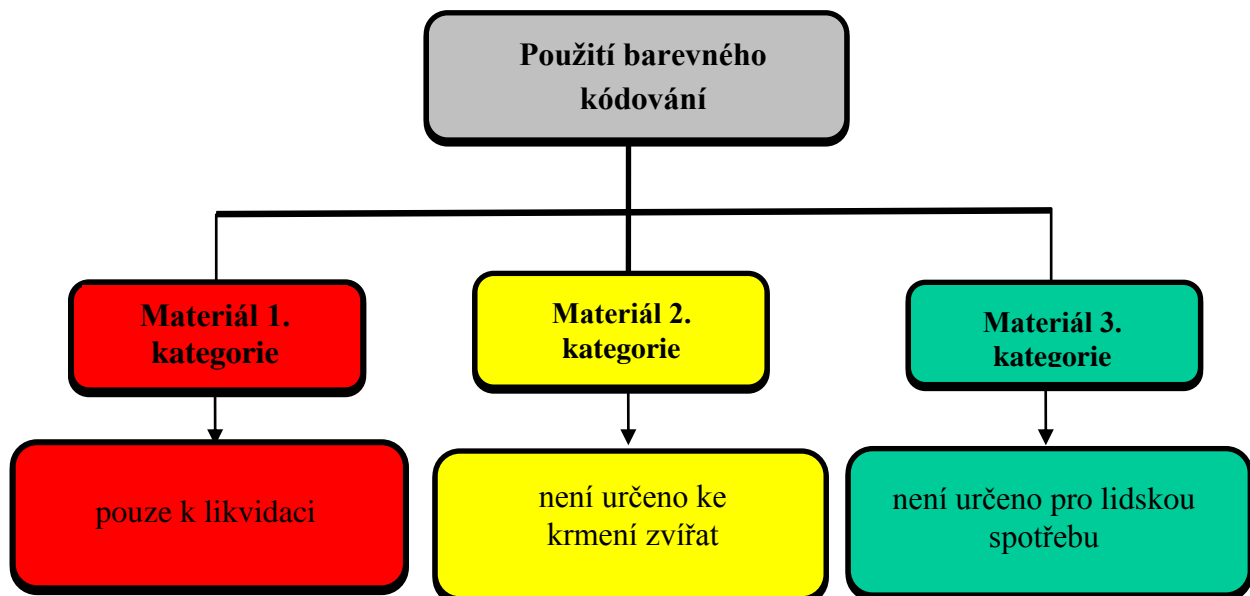
Příkladem uvedených smluvních vztahů o asanaci je vztah mezi Jatky Ulrich Mladějovice a podnikem AGRIS spol. s.r.o. Medlov. Smlouva je sepsána na materiál 1. kategorii tak, aby pod ni spadal i svoz 1. a 2. kategorie. Tento asanační podnik každý den v poledne sváží z Jatek Ulrich Mladějovice VŽP 1. až 3. kategorie. Jedná se především o kosti, zbytky nezpracovaného masa, a materiál nevhodný k další spotřebě. Denně tak jatka Mladějovice vyprodukují 500 kg VŽP. Zejména se jedná o kategorii 2 a 3. Další smluvní vztah, mají Jatka Ulrich Mladějovice s podnikem Pepito s.r.o. Nymburk. Jedná se o podnik specializující se na zpracování tukových tkání živočišného původu, které jsou dále potřebné ve výrobě kosmetických produktů. Pro tento účel Jatka Ulrich Mladějovice uchovává tukové tkáně dobytka v samostatných nádobách ve velkém chladicím zařízení při teplotě 4°C. Tukové tkáně dobytka jsou odváženy firmou Pepito 1x týdně.

4.2 Identifikace vedlejších živočišných produktů

Provozovatel je povinen učinit všechna opatření k tomu, aby zajistil, že materiály všech tří kategorií budou identifikované a během sběru a přepravy od sebe jednotlivé kategorie oddělené. Proto musí být odesílané VŽP během přepravy nesmazatelně označeny barevným kódem. Barevně musí být označen jak obal, tak i přepravka nebo vozidlo (po dobu přepravy). Ve většině případů firmy zabezpečující přepravu VŽP používají barevné nálepky, které jsou nenákladné pro podnik a jsou i snadno odstranitelné.

Použití barevného kódování a povinného popsání přepravních prostředků při přepravě mezi státy EU je znázorněno na obrázku číslo 1:

- materiál 1. kategorie – červená barva barva,
- materiál 2. kategorie - žlutá barva (s výjimkou hnoje a obsahu trávicího traktu),
- materiál 3. kategorie - zelená barva (s vysokým obsahem modré, aby se co nejvíce dosáhlo rozdílu s ostatními barvami).

Obrázek 2 Použití barevného kódování a povinné popsání přepravních prostředků

[zdroj: vlastní]

Členské státy EU mohou zavést vlastní systém a pravidla pro barevné kódování obalů v případě, že barevné značení nebude zaměněno. Stejně tak mohou i státy EU mít vlastní postupy a pravidla při označování kategorie VŽP, ale opět nesmí být v rozporu s požadavky na označování.

Během přepravy musí být barevná nálepka připojená k obalu, nádobě nebo vozidlu a jednoznačně identifikovat kategorii VŽP a dále musí nálepka označovat konkrétní informace a zařazení VŽP. Jedná li se o hnůj a obsah trávicího traktu, přepravní prostředek musí být označen názvem „hnůj“.

Vedlejší živočišné produkty se ihned po identifikaci většinou uskladňují do tzv. kafilerních boxů. Kafilerní box, znázorněný na obrázku číslo 2, je určen k nezávadnému shromažďování, izolování a přechodnému skladování VŽP před jejich odvozem k veterinární asanaci. Snižuje tak možnost přenosu nákazy, urychluje svoz VŽP a zamezuje vniknutí ptáků a hlodavců k hygienicky nebezpečnému materiálu. Každý kafilerní box musí být označen kategorií a obsahovat výše uvedená slova :

- „pouze k likvidaci“,
- „není určeno ke krmení zvířat“,
- „není určeno pro lidskou spotřebu“, případně „hnůj“.

Kafilerní boxy rozlišujeme i podle velikosti, tak jak je znázorněné na obrázku číslo 2.

Obrázek 3 Kafilerní box sloužící ke shromažďování vedlejších živočišných produktů

[zdroj: Tepas - odpady]

Menší boxy slouží ke shromažďování různého materiálu, tak větší boxy slouží například pro více uhynulých těl zvířat (tyto velké kafilerní boxy, jsou umístovány tak, aby vozidlo veterinární asanace nemuselo zajíždět za oplocení farmy). [7, 8, 9, 10]

4.3 Sběr vedlejších živočišných produktů

Provozovatelé mají za povinnost sbírat produkty vedlejších VŽP do vzduchotěsně uzavřených a nepropustných nových obalů. Nádoby k opakovanému použití,

kteřé se již dostaly do styku s VŽP musí být po každém použití pečlivě vyčištěny, omyty a vydezinfikovány, během skladování musí být v čistém stavu a před dalším použitím musí být čisté a zcela suché. Dále se musí dbát, aby nedošlo ke křížové kontaminaci, při které by mohlo dojít k přenosu bakterií z místa jejich přirozeného výskytu (např. ze syrových potravin) na nekontaminované potraviny sloužící dále již bez další tepelné úpravy k výživě člověka. [7, 8, 9, 10]

4.4 Svoz vedlejších živočišných produktů

Svoz VŽP zajišťují již samy asanační podniky. Z velké části vlastním vozovým parkem. A to každý pracovní den. Ve dnech pracovního klidu drží některá auta pohotovost, aby v případě potřeby mohly vyjet. Je tomu tak z důvodu, že asanační podnik má za povinnost odvoz a likvidaci VŽP nejdéle do 24 hodin od nahlášení úhynu zvířete.

Provozovatelé obdrží od řidiče asanačního podniku (asanátora) zúčtovatelné potvrzení o převzetí jako doklad. Asanační podnik vede podle těchto dokladů předepsanou evidenci a prvotní doklady archivuje po dobu 5 let. [7, 8, 9, 10]

Při dopravě vedlejších živočišných produktů do asanačního podniku se používají různé dopravní prostředky, které je možné vidět na obrázku 3 až 5, a které můžeme rozdělit na:

- velké kontejnerové automobily se sklápěcím zařízením pro kontejnery cca 10 t,
- menší automobily s bočními nakladači pro nosnost 5t,
- automobilové cisterny na krev a tuk.

Vozidla určená k přepravě VŽP musí být speciálně přizpůsobena tak, aby mohla zajišťovat potřebné podmínky pro přepravu těchto produktů. Proto jsou při svozu VŽP používána speciální vozidla s těsnou kovovou karosérií, aby nedocházelo k únikům tekuté části při přepravě a škodlivému působení na prostředí, tak jak je znázorněné na obrázku číslo 4. Stejně tak i kontejnery musí být z nerezového materiálu. Všechny dopravní prostředky a kontejnery jsou denně vymývány a desinfikovány.

Obrázek 4 Vozidla na svoz konfiskátů [Zdroj: vetas]

Denně z každého asanačního podniku vyjede zhruba 7 aut, během 100 km cesty mají cca 15 zastávek. Zejména se jedná o vozidla na svoz konfiskátů, které je znázorněné na obrázku číslo 5.

Obrázek 5 Vozidlo na svoz konfiskátů [Zdroj: vetas]

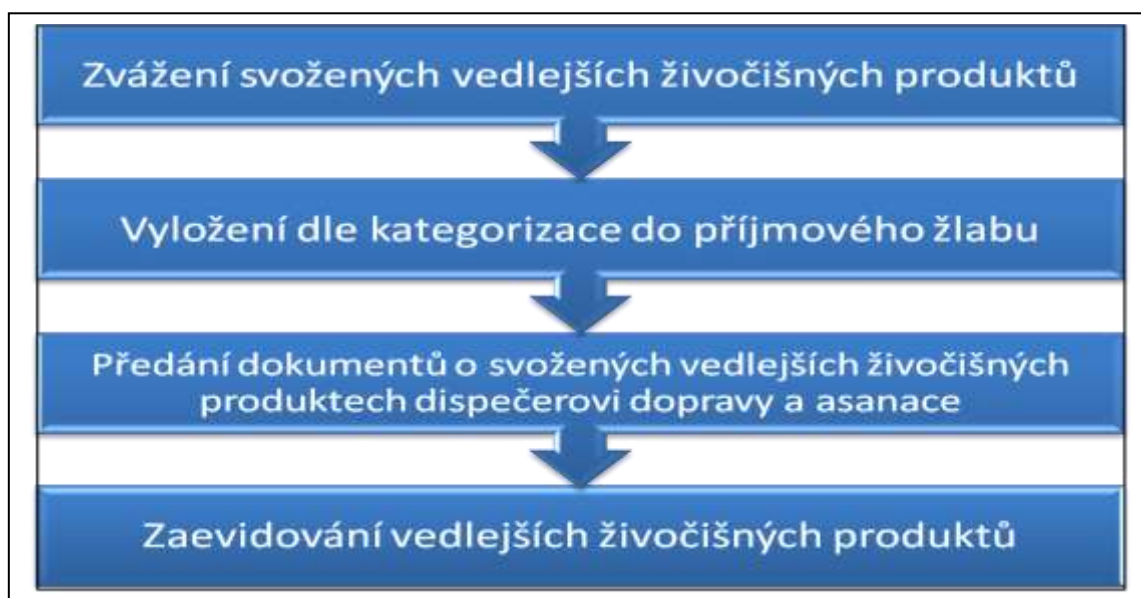
Zbytek vozového parku asanačních podniků slouží jako rezerva pro případ nahlášení úhanu zvířete podnikem se kterým nemají sepsanu smlouvu o svozu VŽP. Nebo speciální auta slouží ke svozu pouze některé dny, například vozidla na svoz krve (obrázek číslo 6), která je podniky produkující vedlejší živočišné produkty sbírána do podzemní jímky a je vyvážena podle potřeby zhruba 2x ročně. Každý den, každé vozidlo na svoz konfiskátů doveze zhruba 2 000 kg vedlejších živočišných produktů. [7, 8, 9, 10]

Obrázek 6 Vozidlo na svoz krve [Zdroj: vetas]

4.5 Příjem a evidence vedlejších živočišných produktů v asanačním podniku

Svožené VŽP nechá řidič zvážit (mostová váha) a materiál vyloží dle kategorizace a druhu do příjmového žlabu. Nad přebíráním a kontrolou VŽP dozoruje technický dozor podniku, veterinární lékař podniku a státní veterinární dozor. Postup zacházení s VŽP po jejich svožení do asanačního podniku je znázorněný na obrázku číslo 7.

Obrázek 7 Postup zacházení s vedlejšími živočišnými produkty po svožení vedlejších živočišných produktů do asanačního podniku

[Zdroj: vlastní]

Během přepravy musí VŽP doprovázet obchodní doklad nebo v jistých případech veterinární osvědčení. Tyto doklady je povinen zajistit provozovatel. Ten musí mít zavedený systém, který jednoduše umožní zjistit provozovatele, kterým byly dodány jejich VŽP. Obchodní doklad musí obsahovat tyto informace:

- datum odebrání materiálu ze zařízení,
- popis materiálu, zařazení do příslušné kategorie,
- množství přepravovaného materiálu,
- místo původu materiálu,
- jméno a adresu přepravce,
- jméno a adresu příjemce.

Obchodní doklad se vyhotovuje minimálně v trojím provedení (jeden originál, dvě kopie). Originál doprovází zásilku až na místo konečného určení a příjemce zásilky je povinen obchodní doklad uchovat. Jednu kopii je povinen uchovat výrobce a druhou přepravce. V případě veterinárního osvědčení, je nutné si vyžádat jeho vydání a podepsání u příslušného orgánu. Tyto doklady musí být uchovávány minimálně po dobu dvou let.

4.6 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty na Jatkách Mladějovice

Každý podnik produkující VŽP má vlastní postup při zacházení s VŽP. V první řadě je důležité, aby veškeré kroky směřující k bezpečnému zajištění v VŽP byly dle zákona. Nakládání s VŽP se může v různých podnicích lišit a to zejména v tom, jak často je potřeba VŽP odvážet do asanačních podniků.

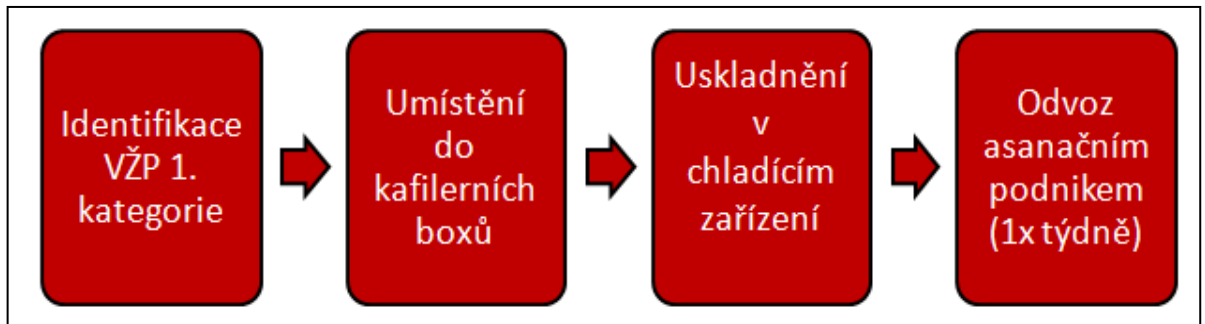
4.6.1 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 1. kategorie

V 1. kategorii VŽP se jedná především o specifický rizikový materiál, který v Ulrich jatka Mladějovice představuje především lebky skotu a turu, jejich mozek, oční bulvy, mandle, mícha a vnitřnosti od dvanácterníku po konečník.

Na veškerý tento materiál dohlíží veterinární dozor. Ihned po získání materiálu 1. kategorie je materiál sbírán do kafilerních boxů s nápisem: „materiál 1. kategorie – není určeno

k lidské spotřebě“. Tento materiál je uchováván v chladícím skladu, který je umístěn tak, aby bylo zamezeno s kontaktem dále použitelných produktů.

Tento materiál je odvážen z Ulrich jatka Mladějovice 1-2 x týdně dle potřeby. Týdně se vyprodukuje 200 kg materiálu 1. kategorie. Na obrázku číslo 8 je znázorněno schéma postupu nakládání s VŽP 1. kategorie v podniku Jatka Mladějovice.

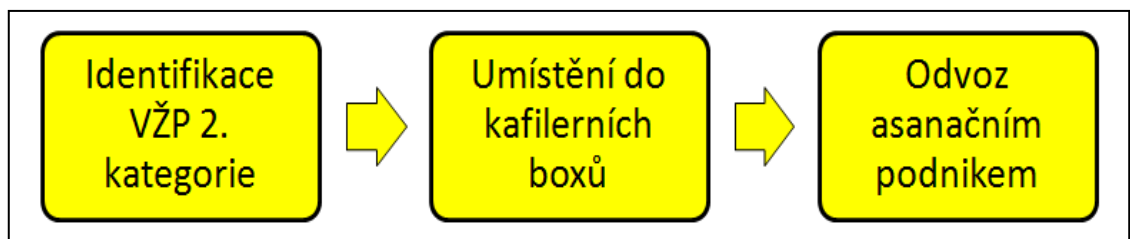

Obrázek 8 Schéma postupu nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 1. kategorie

[Zdroj: vlastní]

4.6.2 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 2. kategorie

V Ulrich Jatka Mladějovice se z 2. kategorie VŽP produkuje pouze obsah trávícího traktu a VŽP, které byly sesbírány při čištění odpadních vod. Materiál 2. kategorie sbírán do kafilerních boxů s nápisem: „materiál 2. kategorie – není určeno ke krmení zvířat“. Materiál se nijak neuskładňuje, každý den je odvážen asanačním podnikem. Na obrázku číslo 9 je znázorněno schéma postupu nakládání VŽP 2. kategorie v podniku Jatka Mladějovice.

Obrázek 9 Schéma postupu nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 2. kategorie

[Zdroj: vlastní]

4.6.3 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 3. kategorie

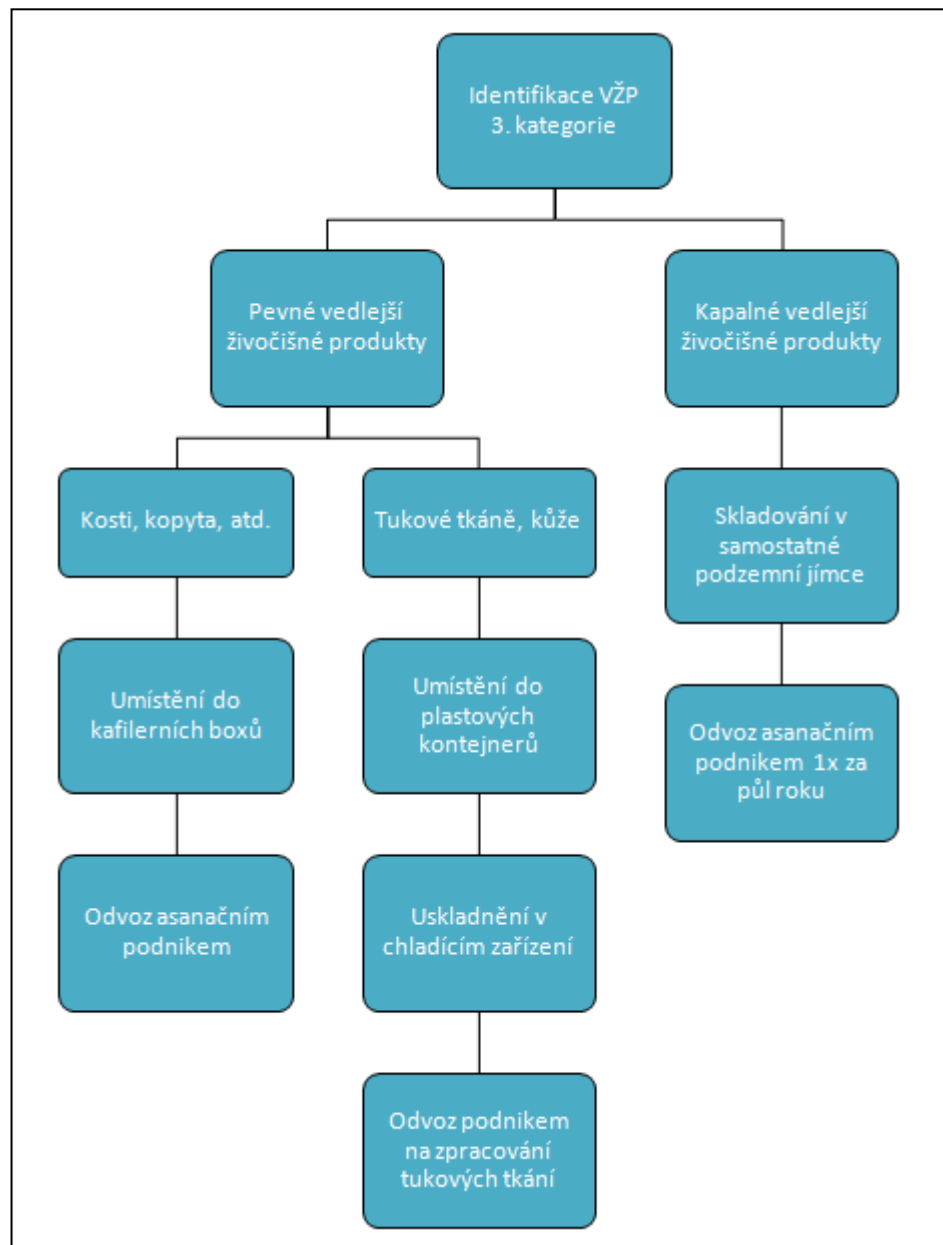
Vedlejších živočišných produktů 3. kategorie je podnikem Ulrich jatka Mladějovice nejvíce produkováno. Zejména se z 3. kategorie produkují kosti, kůže (pouze tur, kůže ze skotu se dále zpracovává), kopyta, lůj a dále VŽP, které vznikly ve výrobě, ale nejsou určeny pro lidskou spotřebu. Pevného materiálu kategorie 1 se denně vyprodukuje asi 500 kg denně.

Jak jsem se již zmínila, na 3. kategorii mají Ulrich Jatka Mladějovice dva odběratele vedlejších živočišných produktu. Pevné VŽP, které sváží AGRIS spol. s.r.o. jsou umístovány do kafilerních boxů s nápisem: „3. kategorie – není určeno pro lidskou spotřebu“ nebo menších vozíků, které jsou označeny stejným nápisem. Materiál 1. kategorie se neuskładňuje. Každý den je odvážen odděleně s materiálem 2. kategorie do asanačního podniku. Kapalně VŽP 1. kategorie zahrnují krev, která je zachycována do samostatné podzemní jímky. Vyvážena je jednou za půl roku asanačním podnikem AGRIS spol. s.r.o.. Ročně je tak odvezeno na 4 000 kg krve.

Podnik Pepito odebírá od Ulrich jatka Mladějovice tukové tkáně dobytka, a kůže turu. Tukové tkáně jsou uchovávány v samostatných nádobách ve chladícím zařízení při teplotě 4°C. Tukové tkáně a kůži podnik Pepitos odváží 1x týdně.

Pro tento účel Jatka Ulrich Mladějovice uchovává tukové tkáně dobytka v samostatných nádobách ve velkém chladícím zařízení při teplotě 4 °C. Tukové tkáně dobytka jsou odváženy firmou Pepito 1x týdně.

Na obrázku číslo 10 můžete vidět znázornění postupu při nakládání s VŽP 3. kategorie.

Obrázek 10 Schéma postupu nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 3. kategorie

[Zdroj: vlastní]

5 POSOUZENÍ RIZIK, KTERÉ OHROŽUJÍ KVALITU A BEZPEČNOST LOGISTICKÉHO ZABEZPEČENÍ PŘEPRAVY VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ

Riziko představuje v dnešní době významný prvek, který ovlivňuje bezpečnost systému. A právě přeprava VŽP patří mezi činnosti, kde je zvýšena míra rizika. Jakýkoliv únik přepravovaných vedlejších živočišných produktů z dopravního prostředku může vést k závažné krizové situaci.

5.1 Klasifikace rizik ohrožující kvalitu a bezpečnost zabezpečení přepravy vedlejších živočišných produktů

Dopravní nehody při přepravě VŽP představují velký problém, protože únik přepravovaných VŽP může způsobit i trvalé poškození zdraví, majetku a životního prostředí. Na obrázku číslo 11 můžete vidět nejčastější faktory, které způsobují nehody dopravních prostředků.

Obrázek 11 Nejčastější faktory způsobující nehody dopravních prostředků

[Zdroj: vlastní]

Lidský faktor - jedná se především o řidiče vozidla, jehož kvalita řízení může být ovlivněna:

- věkem a zkušenostmi,
- psychickým a zdravotním stavem (časový stres, problémy v rodině, hrozba ztráty zaměstnání),

- způsob jízdy (přizpůsobit styl jízdy kapalným vedlejšími živočišnými produktům především z důvodu změny těžiště),
- dodržováním právních norem v oblasti přepravy vedlejších živočišných produktů.

Selhání techniky - důležitou roli v tomto faktoru hraje použitý dopravní prostředek. Podstatnou způsobem ovlivňuje zejména bezpečnost. Proto je nutné se pravidelně věnovat kontrolám, údržbám a povinným technickým prohlídkám vozidla, aby se předešlo dopravním nehodám způsobených např. skrytými vadami materiálu.

V závislosti na technickém stavu vozidla může být únik VŽP způsoben:

- poškozením přepravních nádrží cisternových a speciálních vozidel,
- poškozením obalu VŽP uložených na ložné ploše vozidla,
- vypadnutí VŽP z ložné plochy vozidla například z důvodu špatného stylu jízdy, chybné ložení, atd.).

Jiné faktory, které se mohou podílet kvalitě a bezpečnosti přepravy VŽP mohou být povětrnostní podmínky, stav a kvalita vozovky nebo hustota provozu.

5.2 Technologie přepravy vedlejších živočišných produktů

Technologie přepravy VŽP zahrnuje celý komplex opatření, které je nutné z hlediska bezpečnosti přepravy vykonat.

Především se jedná o tyto činnosti:

- výběr vhodných osob (řidiče vozidla) a jejich odborná příprava,
- zodpovědné plnění povinností,
- správný technický stav vozidla a způsob jeho označování,
- úplnost, kvalita a správnost potřebné dokumentace,
- správná manipulace při nakládání, překládání a uložení VŽP ve vhodných přepravních prostředcích,
- havarijní vybavení vozidel přepravujících VŽP.

Při manipulaci a ložení VŽP na vozidlo je nutné dodržovat tyto zásady:

- náklad (kontejner nebo cisterna) musí být na vozidle pevně uloženy a vhodně upevněny, tak aby se zabránilo posunu,
- během nakládání a vykládání přepravek s VŽP musí mít vozidlo vypnutý. S výjimkou případů, kdy motor slouží jako pohon čerpadel nebo jiných zařízeních sloužících k nakládce nebo vykládce,
- po vykládce je nutné vozidlo vyčistit a vydezinfikovat.

5.3 Zásady chování při havárii vozidla přepravující vedlejší živočišné produkty

To, že jsou ve vozidle přepravovány VŽP, signalizuje povinné značení těchto dopravních prostředků. Při havárii vozidla přepravujícího VŽP vzniká povinnost ohlásit havárii dle zákona č. 361/ 2000 Sb. (zákon o silničním provozu) Dojde-li k havárii vozidla přepravujícího VŽP je nutné dodržet následující zásady:

- maximálně omezit riziko ohrožení zdraví a zamezit dalším rizikům:
  - z bezpečné vzdálenosti zjistit co nejvíce nejpřesnějších informací (zranění osob, závažnost poškození automobilu),
  - informaci předat na některé z telefonních čísel 150, 155, 158, 112
  - obléct si fluoreskující vestu, umístit výstražný trojúhelník popřípadě uzavřít prostor havárie,
  - varovat osoby v ohroženém prostoru a zamezit vstupu dalším osobám,
- zjistit zda se jedná o havárii s únikem nebezpečných látek:
  - může se jednat o únik VŽP, tak i únik provozních látek z automobilu převážejícího VŽP,
  - viditelné nebo akustické projevy úniku látky (dým, zápach),
- zhodnotit další aspekty komplikující havárii:
  - stav a množství unikající nebezpečných látek, doba a rychlost úniku, velikost zasažené plochy,

- charakteristika terénu (obydlenost území, zdroje vody, blízkost plynovodů a jiných ohrožujících faktorů apod.),
- povětrnostní podmínky (vítr, déšť, mlha, sluneční záření, inverze apod.),
- zdroje požáru a výbuchu (otevřený oheň, dopravní a mechanizační prostředky, elektrické vedení, apod.),
- následné hrozící nebezpečí,
- přiblížit se k místu havárie:
  - je-li předpoklad, že může dojít k výbuchu, úniku škodlivin apod., nepřibližovat se vůbec a vyčkat příjezdu hasičů,
  - k poskytnutí první pomoci postiženým,
  - připravit prostředky pro požární zásah,
  - jeli to vhodné a bezpečné, použít povinnou výbavu vozidla a zabránit dalšímu úniku VŽP (například do kanalizace nebo vodního toku),
- zásah v místě havárie:
  - havarovaného vozidla, pokud tak nemůže učinit posádka vozidla, vypnout motor, z kabiny řidiče vzít dokumentaci k nákladu a předat ji hasičům nebo policii,
  - zajistit nepoškozené obaly s VŽP,
  - VŽP z poškozených obalů přendat do nových obalů a zaslat VŽP (asanační podnik),
  - kontaminovanou zeminu se zbytky VŽP odvést k odborné asanaci,
  - odtažení havarovaného vozidla,
  - odpovědnost za asanační opatření nese asanační podnik. [4]

5.4 Návrh na zkvalitnění logistického zabezpečení přepravy vedlejších živočišných produktů

Ve své SWOT analýze se zabývám analýzou současného stavu zabezpečení přepravy VŽP na území ČR ve vztahu k rizikům, které bezpečnost ohrožují tak jak je uvedené v tabulce číslo 1.

Tabulka 1 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost přepravy VŽP je z velké části určena právními normami • provádění veterinárních kontrol od získání VŽP až po jejich zlikvidování • použití speciální techniky pro bezpečnou přepravu VŽP • vybavení vozidel, které přepravují VŽP, ochrannými prostředky pro případ havárie 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatečné kontroly vozidel přepravujících VŽP • nedostatečná informovanost o rizicích a jejich následcích, • absence školení pro řidiče, • zastaralý vozový park
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • zavedení školení a osvědčení pro řidiče přepravujících VŽP • obnova vozového parku, • zavedení přísnějších kontrol v zabezpečení přepravy VŽP • informovanost o rizicích VŽP pro všechny osoby podílející se na přepravě VŽP 	<ul style="list-style-type: none"> • havárie automobilu přepravující VŽP • nedostatečné zajištění zabezpečení VŽP • chybná identifikace VŽP • nebezpečí přenosu nákazy

[Zdroj: vlastní]

Z těchto výstupů SWOT analýzy můžeme vyčíst největší klady a nedostatky logistického zabezpečení přepravy vedlejších živočišných produktů a možné příležitosti a hrozby.

Silné stránky – To, že bezpečnost přepravy VŽP je z velké části určena právními normami, nedává jak produkujícím podnikům tak ani asanačním podnikům velké možnosti k vlastnímu přístupu při zacházení s VŽP. Eliminují se tak chybné operace s VŽP a předchází se tak nebezpečí přenosu nakažlivé nemoci. Na celý proces získávání a likvidace VŽP, dohlíží státní veterinární dozor, který má na starost kontrolní činnost nad veškerými činnostmi s těmito produkty. Dále pro zajištění bezpečné přepravy VŽP produktů jsou asanační podniky povinni mít zajištěnu speciální techniku pro bezpečnou přepravu VŽP. Jedná se především o speciální vozidla s těsnou nerezovou

konstrukcí. Tyto úpravy vozidel zajišťují, že nebudou unikat tekuté části VŽP a následně škodit životnímu prostředí. Pokud dojde k havárii vozidla, či nehodě, při které uniknou VŽP do prostředí, tyto vozidla jsou vybaveny havarijními prostředky pro tyto situace. Jsou to například: lopaty, kanystr s vodou, desinfekční prostředky, ochranný oděv a pokrývka hlavy, holinky či hygienické prostředky. Tyto prostředky umožňují rychlou reakci při úniku VŽP a zabezpečení hygieny a ochrany pro řidiče vozidla.

Slabé stránky – jsou zejména ovlivňovány ekonomickou situací asanačního podniku. Z tohoto důvodu jsou asanační podniky nuceny fungovat se zastaralým vozovým parkem, který ačkoliv prošel veškerými nutnými kontrolami, jde zde vysoké riziko, že tyto vozidla se porouchají nebo nevyhovují pro modernější technické prostředky. Z ekonomických důvodů či důvodů „co není dáno zákonem, není povinné“, tak podniky přepravující VŽP nuceni, aby byli řidiči vozidel přepravující vedlejší živočišné produkty, byli školeni v oblasti přeprava a její bezpečnosti. Řidiči vozidel převážející vedlejší živočišné produkty nejsou informováni o rizicích VŽP a následcích, které mohou vzniknout v případě havárie. Mezi slabé stránky bezpečné přepravy VŽP jsou dále uvedeny nedostatečné kontroly vozidel přepravující VŽP. I když asanační podniky mají povinnost denně vymývány a desinfikovány, slabá stránka je v nedostatečných kontrolách technického stavu vozidel, kde chybí permanentní státní dohled nad těmito vozidly.

Příležitosti – nabízí se tak zavedení osvědčení o školení pro řidiče převážející VŽP a jejich následné přeškolení. A zavedení osvědčení o schválení vozidla pro daný druh dopravy. V tomto případě osvědčení, že vozidlo prošlo kontrolou nákladu a technického stavu vozidla. Po vydání osvědčení, se tak snižuje riziko, že bezpečnost přepravy VŽP bude ohrožen faktorem selhání techniky. V konečném důsledku tak stoupne důvěra v přepravu VŽP i v očích široké veřejnosti. Pro podnik tyto osvědčení budou brány jako konkurenční výhoda.

Hrozby – jako první hrozba vzniku rizik vniká již při identifikaci VŽP v podniku produkujícím VŽP. I když při identifikaci VŽP asistuje státní veterinární dozor, je zde určité riziko, že VŽP bude chybně identifikován a zařazen do nesprávné kategorie. Například specifický rizikový materiál může být chybně zařazen do kafilerního boxu s materiálem 1. kategorie. Tak může dojít k tomu, že tento materiál, který by byl jinak

nepodmínečně zneškodněn, bude dále zpracován např. na masokostní moučku a zpracován jako krmná směs pro další zvířata. Tak může dojít k nedozírným následkům a nemocem.

Nedostatečné zajištění zabezpečení VŽP může být způsobeno již v podniku produkujícím VŽP. Zda vzniká riziko, že VŽP budou nesprávným způsobem uchovávány. Kafilerní boxy mohou být špatně vydesinfikovány a tak se stát nosiči rizika. V dalším případě je nutné zajistit zabezpečení VŽP ve vozidle, které převáží tyto produkty do asanačního podniku ke zpracování či likvidaci. Špatným zabezpečením, tak může dojít k posunu materiálu na ložné ploše, k poškození obalu, ve kterých jsou VŽP uchovávány nebo k vypadnutí materiálu z ložné plochy a následnému znečištění prostředí. Největší hrozbu představuje havárie vozidla, přepravující VŽP. Nejen, že zde může dojít k úniku VŽP a znečištění prostředí, ale jsou zde ohroženy i lidské životy. A to nejen řidiče vozidla, ale i ostatních účastníků silničního provozu. Proto je zde nutné, dbát na osvětu řidičů, prostřednictvím školení, aby byli schopni co nejrychleji reagovat na vzniklou situaci a minimalizovali tak následky havárie. Je pravda, že vozidla přepravující VŽP jsou vybaveny prostředky pro případ havárie, ale tyto prostředky nezmůžou nic samy, pokud nebudou včas a účelově použity.

SWOT analýzou jsem došla k závěru, že silné stránky hrají ve prospěch eliminaci rizik. Nikoli tyto silné stránky bohužel nevznikají vlastní vůlí podniků, nýbrž nutností, která vzniká ze zákona. Naopak slabé stránky, které by se měly eliminovat, jsou již způsobeny samotnými podniky, které i když by měly zájem na bezpečnosti přepravy VŽP tak mnohdy chybí finance či je zde neochota k tomu, aby podniky udělaly něco víc, než je jim předepsáno zákonem. Tím se ovšem zvětšuje stránka hrozeb. Doporučuji, aby podniky pracující s VŽP využili stránky příležitostí, i když jsou mnohdy finančně a časově náročné. Je lepší přistupovat k riziku prevencí než si tyto rizika uvědomit až po tom, co se naplní stránky hrozeb.

5.4.1 Osvědčení o schválení vozidla pro daný druh dopravy

Na zabezpečení zvýšení bezpečnosti přepravy VŽP doporučuji, aby vozidla, kterým se provádí přeprava VŽP byla podrobená i kontrolám z hlediska přepravovaného nákladu a na základě odpovídajícího technického stavu bylo majitelovi vozidla vystavené „Osvědčení o schválení vozidla na přepravu VŽP“. V daném osvědčení by příslušný orgán

potvrdil, že vozidlo pro přepravu VŽP je registrováno a odpovídám požadavkům na přepravu vedlejších živočišných produktů. Toto osvědčení by mohlo obsahovat následující údaje:

- číslo osvědčení, výrobce vozidla, identifikační číslo vozidla, registrační značka vozidla,
- název a adresu dopravce, uživatele nebo vlastníka,
- popis vozidla,
- označení vozidla dle platných právních předpisů,,
- popis nesnímatelné cisterny nebo bateriového vozidla,
- vedlejší živočišné produkty schválené na přepravu,
- platnost osvědčení.

Na základě těchto osvědčení by bylo vhodné potom vytvořit databázi údajů o majitelích, nebo provozovatelů této techniky a nabízet ji pro potřebu právnických, případně podnikajících fyzických osob.

5.4.2 Osvědčení o školení osádky vozidla

Osoby, které jsou zaměstnanci asanačního podniku nebo i jiných dopravců na pozici řidiče a přepravují VŽP je nutné, aby tyto osoby byly pravidelně školeny v oblasti přepravy a dopravy VŽP. Jedná se především o řidiče obstarávající přepravu cisternových vozidel. Osvědčení o absolvování školení vydává příslušný orgán (doporučuje se, aby byl doklady formátu Evropského mezinárodního řidičského průkazu). Toto osvědčení potvrzuje, že řidič prošel závěrečnou zkouškou.

Cílem školení by mělo být:

- seznámení řidiče s riziky, která vznikají při přepravě VŽP
- informovat o předcházení vzniku dopravní nehody, případné havárie,
- informovat o bezpečných opatřeních nezbytných pro vlastní bezpečnost, bezpečnost veřejnosti, životního prostředí a omezení důsledků v případě nehody.

V tabulce číslo 2 je uvedený možný návrh školení osob podílejících se na přepravě VŽP.

Tabulka 2 návrh školení osob podílejících se na přepravě VŽP

Náplň	Počet hodin
Všeobecné bezpečnostní školení – seznámení personálu se všeobecnými předpisy o přepravě, dopravě a manipulaci s vedlejšími živočišnými produkty	2
Specifické školení – podrobné školení o pracovních úkolech a odpovědnosti při dopravě vedlejších živočišných produktů	2
Bezpečnostní školení – seznámení s riziky a nebezpečstvím vedlejších živočišných produktů dle jednotlivých kategorií.	2

ZÁVĚR

Rostoucí spotřeba masných výrobků vede zároveň k nárůstu VŽP, a následně i k nárůstu jejich přeprav od jejich producentů do asanačních podniků, kde jsou tyto produkty předepsaným způsobem zpracovány nebo zlikvidovány

Posouzením právních norem jsem došla ke skutečnosti, že hlavní roli zde hrají právní normy EU. Tyto normy nastavují jasná pravidla, která zabezpečují, že VŽP budou ihned po získání identifikovány, sesbírány, evidovány a následně bude s nimi zacházeno dle potřeb, které striktně určují jednotlivé kategorie. Celý proces končí zlikvidováním VŽP v asanačním podniku. Právní normy ČR, zde mají neméně významnou roli. A to zejména v činnostech veterinárních požadavcích na přepravu a odstraňování a zpracování VŽP. Je zřejmé, že získávání, identifikace, svoz, přeprava i zpracování VŽP i užití vzniklých produktů se v posledních letech velmi zkomplikovalo. Oproti jasné a přehledné situaci dříve, je nyní situace mnohem náročnější na logistiku, evidenci a kontrolu. EU tak těmito nařízeními jednoznačně reaguje na nákazy nemocemi šílených krav, ptačí chřipky atd. Snaží se nastavit co nejpřísnější pravidla pro zacházení s VŽP tak, aby k těmto nákazám již nedocházelo a riziko nákazy bylo minimalizováno.

K tomu, aby byla zabezpečena bezpečnost přepravy VŽP je třeba, aby ze strany dopravců byla věnovaná mimořádná pozornost jejímu logistickému zabezpečení včetně faktorů, které ji mohou ohrozit. Logistické zabezpečení mají na starost ve většině případů asanační podniky. Které mají určité povinnosti, jak s vedlejšími produkty zacházet, tak, aby bylo eliminováno riziko. Bohužel tyto povinnosti jsou tvořeny právním rámcem, podniky nevytváří dostatečnou iniciativu k tomu, aby samy udělaly něco navíc než jim ukládá zákon. Tímto jsem poukázala na to, že i když je logistické zabezpečení přepravy VŽP skutečně velmi dobře zajištěno z hlediska bezpečnosti či ekologie. Je dále i nutné věnovat mimořádnou pozornost logistickému zabezpečení přepravy VŽP zejména z hlediska prevence.

Jako výstup mé práce jsem učinila návrh na zkvalitnění logistického zabezpečení přepravy VŽP. Jako první je návrh na osvědčení o schválení vozidla pro daný druh přepravy. Jednalo by se o kontroly vozidel přepravujících VŽP z hlediska přepravovaného nákladu a technického stavu vozidla. Na základě úspěšné kontroly, by bylo vydáno osvědčení. Tyto osvědčení by mohly sloužit jako podklad pro databázi údajů o majitelích, nebo

provozovatelů této techniky a nabízet ji pro potřebu právnických, případně podnikajících fyzických osob. Mým dalším návrhem pro zkvalitnění bezpečnosti přepravy VŽP je návrh na školení osádky vozidla přepravujících VŽP. Tento návrh je učiněn na základě toho, že řidiči vozidla jsou významnými faktory, kteří ohrožují bezpečnost přepravy VŽP. Školení je navrženo tak, aby co nejvíce informovalo osádku vozidla nejen o bezpečnosti přepravy VŽP, ale i o odpovědnosti, kterou nesou při přepravě VŽP nebo rizicích a nebezpečnostech VŽP dle jednotlivých kategorií.

Závěrem mé práce jsem učinila SWOT analýzu podniků zabezpečující přepravu VŽP k rizikům. Na základě výsledků této analýzy jsem učinila návrh na minimalizaci rizik, které ohrožují kvalitu bezpečnost a rychlost přepravy VŽP.

Cíl práce byl splněn. Současný stav logistického zabezpečení přepravy VŽP je na velmi dobré úrovni. A to i z důvodu, že zde fungují kontrolní mechanismy a regulace. Ovšem posouzením rizik, která ohrožují bezpečnou přepravu VŽP jsem došla k závěru, že ačkoliv nám zákony diktují veškerý postup tohoto zabezpečení, a chování v případě havárie, je zde téměř zapomenuto na prevenci. Myslím si, že prevence a informovanost osob převážející VŽP, tak mohou sehrát mnohem významnější roli při minimalizaci rizik při přepravě VŽP než jakýkoliv postup diktován zákonem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] FORMÁNEK, J. *Logistika při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty*.
Dostupné z:
http://www.vetascb.cz/LOGISTIKA_PRI_NAKLADANI_S_VEDLEJSIMI_ZIVOCISNYMI_PRODUKTY
- [2] HLAVENKOVÁ, M. *Zpracování odpadů masné výroby (hovězích šlach) na kolagenní hydrolyzát*. Zlín, 2010. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati.
- [3] MALAŤÁK, J. *Přehled o současném stavu problematiky veterinárních asanačních ústavů*. Praha, 2006 Dostupné z:
<http://www.odpady.tf.czu.cz/p/kaf.pdf>.
- [4] LEDVINOVÁ, M. *Události při přepravě nebezpečných věcí*. Pardubice, 2002.
Seminární práce. Univerzita Pardubice. Dostupné z:
<http://www.envi.upce.cz/pisprace/ostatni/Ledvinova.doc>.
- [5] Česká republika. O veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). In *Sbírka zákonů 166/1999*. 1999, částka 5
- [6] Česká republika. O konfiskátech živočišného původu, jejich neškodném odstraňování a dalším zpracovávání. In *vyhláška č. 295/2003 Sb.*, 2003, částka 100/2003 Sb.
- [7] Nařízení(ES) č. 1774/2002 Evropského parlamentu a rady z 3.října 2002
- [8] Nařízení (ES) č. 1069/2011 Evropského parlamentu a rady z 4. března 2011
- [9] *Asanační podnik České Budějovice* [online]. 2005 [cit. 2011-03-08]. Technologie. Dostupné z <http://www.vetascb.cz/technologie.html>
- [10] *Asanační podnik Mimoň* [online]. 2004 [cit. 2011-03-08]. Konfiskát živočišného původu. Dostupné z <http://www.sapmimon.cz/kzp.html>
- [11] VALTA, J. *Praktický průvodce nakládáním s odpady a vedlejšími živočišnými produkty v potravinářském průmyslu*. Praha : CENIA, 2007.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika

EU Evropská unie

VŽP Vedlejší živočišný produkt

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Postup při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty od producenta do asanačního podniku.	22
Obrázek 2 Použití barevného kódování a povinné popsání přepravních prostředků	24
Obrázek 3 Kafilerní box sloužící ke shromažďování vedlejších živočišných produktů	25
Obrázek 4 Vozidla na svoz konfiskátů	27
Obrázek 5 Vozidlo na svoz konfiskátů	27
Obrázek 6 Vozidlo na svoz krve	28
Obrázek 7 Postup zacházení s vedlejšími živočišnými produkty po svožení vedlejších živočišných produktů do asanačního podniku. .... Chyba! Záložka není definována.	
Obrázek 8 Schéma postupu nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 1. kategorie	30
Obrázek 9 Schéma postupu nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 2. kategorie	30
Obrázek 10 Schéma postupu nakládání s vedlejšími živočišnými produkty 3. kategorie	32
Obrázek 11 nejčastější faktory způsobující nehody dopravních prostředků	33

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 SWOT analýza.....	37
Tabulka 2 návrh školení osob podílejících se na přepravě VŽP.....	41

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: NÁLEPKA, POUŽÍVANÁ PRO OZNAČENÍ KATEGORIE

Příloha P II: OBCHODNÍ DOKLAD, POUŽÍVANÝ MEZI PODNIKEM JATKA
MLADĚJOVICE A ASANAČNÍM PODNIKEM AGRISPOL.S.R.O.

Příloha P III: OBCHODNÍ DOKLAD, POUŽÍVANÝ MEZI PODNIKEM JATKA
MLADĚJOVICE A PODNIKEM PEPITO S.R.O.

Příloha P IV: PŘEHLED ASANAČNÍCH PODNIKŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ
REPUBLIKY

**PŘÍLOHA P I: NÁLEPKA, POUŽÍVANÁ PRO OZNAČENÍ
KATEGORIE**

**PŘÍLOHA P II: OBCHODNÍ DOKLAD, POUŽÍVANÝ MEZI
 PODNIKEM JATKA MLADĚJOVICE A ASANAČNÍM PODNIKEM
 AGRISPOL.S.R.O.**

OBCHODNÍ DOKLAD
 pro přepravu vedlejších produktů živočišného původu (VŽP) a zpracovaných produktů, které nejsou určeny pro
 lidskou spotřebu v souladu s nařízením EP a Rady č. 1774/2002/ES ve znění nařízení Komise č. 93/2005/ES
 Poznámka pro dopravce: Tento doklad musí provázet zásilku z místa naskladky pro odeslání až do místa určení.

Referenční číslo dokladu:		Datum (odebrání materiálu):	
1. Odesílatel <i>jméno, adresa, číslo schválení</i>	Míroslav Ulrich, Trauhelice 372, 783 83		
2. Adresát <i>jméno, adresa, číslo schválení</i>	AGRIS spol.s r.o. provoz Mankovice 120 Medlov 175, 664 66 Němčičky u Židlochovic CZ81907005		
3. Místo naskladky a odeslání <i>je-li pokud se šší od bodu 1.</i>	Jatka Mladějovice 182, Šternberk 785 01		
4. Přepravce, dopravní prostředek, množství a identifikace zásilky			
4.1. Přepravce <i>jméno, adresa</i>	AGRIS spol.s r.o. Medlov 175, 664 66 Němčičky u Židlochovic		
4.2. Dopravní prostředek - typ		4.3. RZ - registrační značka dopr.prostř.	
4.4. Počet pečetí <i>(v příslušném případě)</i>		4.5. Způsob balení	
4.6. Počet balení, nádob, ks <i>pro každou kategorii VŽP</i>	kat. 1. <i>tep. ošetřené / neošetřené</i>	kat. 2. <i>tep. ošetřené / neošetřené</i>	kat. 3. <i>tep. ošetřené / neošetřené</i>
4.7. Množství v kg			
4.8. Referenční číslo produkce <i>disky / šarže / nádoby / datum</i>			
5. Popis vedlejších produktů živočišného původu a z nich získaných zpracovaných produktů			
5.1.a) VŽP nezpracované <i>popis typu VŽP a kategorie</i>			
5.1.b) Zpracované produkty <i>popis typu VŽP a kategorie</i>			
5.1.c) Živočišný druh <i>převážně číslo úřední značky</i>			
5.2.a) VŽP kat. 3 k vyr. krmív pro zvířata v zajmových chovech <i>popis povahy VŽP</i>	cl. 6 odst. 1 písm. a) použ. jako syrové km,	cl. 6 odst.1 - písm. a) až j) k tepel.ošetření	
5.2.b) VŽP kat. 3 jako krmivo tepelně zpracované <i>popis způsobu ošetření</i>			
5.3. Popis povahy materiálu kat. 2. nebo 3. pro použití v rámci výjimky podle čl. 23 nařízení			
3. Prohlášení odesílatele. Já, níže podepsaný, prohlašuji že:			
3.1. Označení na nádobě / krabici / obsahuje tyto údaje (zaškrtněte příslušné označení)			
- a) v kategorii VŽP podle bodu 5			
- b) v případě zpracovaných produktů kategorie VŽP původu z nichž byly vyrobeny podle bodu 5			
- c) v případě			
o materiálu kategorie 3 slova „není určeno pro lidskou spotřebu“			
o materiálu kategorie 2 slova „není určeno k výživě zvířat“			
o materiálu kategorie 1 slova „pouze k likvidaci“			
o jiné a obsahu trávicno tráktu slova „hmůj“			
2. VŽP / zpracované produkty jsou baleny v zabezpečeném novém obalu nebo připravovány v zakrytých nepropustných vozíčkách / nádobách, které byly před použitím důkladně očištěny a desinfikovány			
3. VŽP nebo zpracované produkty byly před naskladkou pro odeslání řádně skladovány			
4. Byla přijata všechna preventivní opatření k zabránění kontaminace VŽP nebo zpracovaných produktů patogenními původci a k zabránění křížové kontaminace mezi jednotlivými kategoriemi			

v ..... Ing. Josef Pelikán ..... Mladějovicích .....
jméno tiskovým písmem
 Miroslav ULRICH
 Dne .....
(razítko a podpis odpovědné osoby)

**PŘÍLOHA P III: OBCHODNÍ DOKLAD, POUŽÍVANÝ MEZI
 PODNIKEM JATKA MLADĚJOVICE A PODNIKEM PEPITO S.R.O.**

O B C H O D N Í D O K L A D

sepravu vedlejších produktů živočišného původu (VŽP) a zpracovaných produktů, které nejsou určeny pro
 sou spotřebu v souladu s nařízením EP a Rady č. 1774/2002/ES ve znění nařízení Komise č. 93/2003/ES
Poznamka pro příjemce: Tento doklad musí provázet zápiska z místa nakládky pro odeslání až do místa určení.

Místní číslo dokladu:		Datum (odebrání materiálu):	
odesílatel <i>na, adresa (číslo schválení)</i>	Miroslav Ulrich, Troubelice 372, 763 83		
adresat <i>na, adresa (číslo schválení)</i>	Pepito, s.r.o. Lada 292, pošt. příhr. 26 Nymburk 2, 288 02		
místo nakládky a odeslání <i>poznámka se líbí 3d bodu 1.</i>	Jatka Mladějovice 182, 785 01 Šternberk		
Přepřavec, dopravní prostředek, množství a identifikace zásilky			
Přepřavec <i>na, adresa</i>	Pepito, s.r.o. Lada 292, pošt. příhr. 26 Nymburk 2, 288 02		
Dopravní prostředek – typ		4.3.RZ - registrační značka dopr. prostřed.	
Počet pečetí <i>v příslušném případě</i>		4.5. Způsob balení	
Počet balení, nádob, ks <i>pro každou kategorii VŽP</i>	kat.1 <i>lep. ošetřené/naošetřené</i>	kat.2. <i>lep. ošetřené/naošetřené</i>	kat.3. <i>lep. ošetřené/naošetřené</i>
Množství v kg			
Referenční číslo produkce <i>ky, číslo - nádobý/datum</i>			
Opis vedlejších produktů živočišného původu a z nich získaných zpracovaných produktů			
1) VŽP nezpracované <i>ú typu VŽP a kategorie</i>	Hovězí maso		
2) Zpracované produkty <i>ú typu VŽP a kategorie</i>			
3) živočišný druh <i>ú případně číslo ústí značky</i>			
4) VŽP kat. 3 k výr. krmiv pro čar v zrajmých chovech <i>ú povahy VŽP</i>	čl. 6 odst. 1 písm. a) použ. jako syrové krm.	čl. 6 odst. 1 – písm. a) až j) k tepel. ošetření	
5) VŽP kat. 3 jako krmivo tepelně zpracované <i>ú způsobu ošetření</i>			
6) Popis povahy materiálu kat. bo 3 pro použití v rámci ky podle čl. 23 nařízení.			
Prohlášení odesílatele. Já níže podepsaný, prohlašuji že: označením na nádobě / krabici / obsahuje tyto údaje (zaškrtněte příslušné označení.) - a) kategorii VŽP podle bodu 5 - b) v případě zpracovaných produktů kategorií VŽP původu z nichž byly vyrobeny podle bodu 5 - c) v případě o materiálu kategorie 3 slova „není určeno pro lidskou spotřebu“ o materiálu kategorie 2 slova „není určeno k výživě zvířat“ o materiálu kategorie 1 slova „pouze k likvidaci“ o hnoj a obsahu trávícího tráctu slova „hnoj“ VŽP zpracované produkty jsou baleny v zapечатém novém obalu nebo přepravovány v zakrytých nepropustných obalích - nádobách, které byly před použitím důkladně očištěny a desinfikovány VŽP nebo zpracované produkty byly před nakládkou pro odeslání řádně skladovány byla přijata všechna preventivní opatření k zabránění kontaminace VŽP nebo zpracovaných produktů patogenními mikroorganismy a k zabránění křížové kontaminace mezi jednotlivými kategoriemi			

Mladějovicích .....

Ing. Josef Pelikán
(jméno háčkovým písmem)

.....
státní a podpis odpovědné osoby

PŘÍLOHA P IV: PŘEHLED ASANAČNÍCH PODNIKŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

